

“สะดวก รวดเร็ว เชื่อถือได้” ยกระดับอุดมศึกษาไทย สู่ยุคดิจิทัลเต็มรูปแบบ Digital Transcript

วันพุธ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ร่วมกับ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ DGA สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ คณะทำงานกำหนดมาตรฐานการจัดทำเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล (Digital Transcript) และ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) จัดงานแถลงข่าว “อุดมศึกษาไทย สู่มิติใหม่ไปกับ Digital Transcript” เพื่อยกระดับการศึกษาไทยเข้าสู่ยุค Digital Transformation อย่างเป็นรูปธรรม เดินหน้าผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์หลังจากได้มีการเปิดโครงการนำร่องไปเมื่อปีที่ผ่านมา โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกทั้งนิสิตนักศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย ลดภาระงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร รวมถึงลดงบประมาณของมหาวิทยาลัยในการออกเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบกระดาษได้อย่างสิ้นเชิง ด้วยการออกเอกสารในรูปแบบดิจิทัลได้สำเร็จ สอดรับการขับเคลื่อนดวงการศึกษาไทยสู่ยุคดิจิทัล ขานรับตามมติคณะรัฐมนตรีให้เดินหน้านำผลักดันสู่รัฐบาลดิจิทัลให้ครอบคลุมทุกมิติเพื่อยกระดับสังคมไทยสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ โดยได้รับเกียรติจาก ศ. ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธานในพิธีเปิดงานพร้อมทั้งมอบเกียรติบัตรแก่มหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมให้บริการ Digital Transcript ณ ห้องแถลงข่าว ชั้น ๑ อาคารพระจอมเกล้า (ถนนโยธี) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ศ. ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล รองปลัด อว. กล่าวว่า ความสำเร็จของความก้าวหน้าด้านการศึกษาไทยในวันนี้ เกิดจากความร่วมมือระหว่าง สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานในทุกด้านอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สนับสนุนประเด็นด้านมาตรฐานและเทคนิคต่างๆ คณะทำงานกำหนดมาตรฐานการจัดทำเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล Digital Transcript ร่วมผลักดันให้เกิดมาตรฐาน Digital Transcript สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานร่วมกัน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ร่วมสนับสนุนการใช้งาน Digital Transcript และสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมดำเนินการจนสามารถให้บริการเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล Digital Transcript ที่มีความปลอดภัยและน่าเชื่อถือ แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในปี ๒๕๖๓ และปีการศึกษา ๒๕๖๔ ที่จะถึงนี้ได้สำเร็จ

ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งสิ้นกว่า ๓๕๐,๐๐๐ คน มีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน ๓๙ แห่ง ที่สามารถออกเอกสาร Digital Transcript แก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน กล่าวได้ว่าจะมี Digital Transcript ออกไปสู่ตลาดแรงงานไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ฉบับ ช่วยลดการใช้กระดาษ ลดภาระของหน่วยงาน ลดเวลาและขั้นตอนในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเอกสารสำคัญทางการศึกษา

นอกจากนี้ ภาครัฐยังสามารถพัฒนาข้อมูลจาก Digital Transcript ไปสู่การใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ในมิติของการวิเคราะห์สถานการณ์กำลังคนในสาขาวิชาต่างๆ รวมไปถึงการติดตามประเมินผล เพื่อนำไปสู่การวางแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคนที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงานและความต้องการของประเทศในทุกมิติ นำไปสู่การพัฒนาให้เป็น Thailand Skill Portal ต่อไปในอนาคต

ศ. ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย กล่าวเพิ่มเติมว่า โครงการ Digital Transcript นี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องใน ๒ มิติ คือ การอำนวยความสะดวกในทุกขั้นตอนทั้ง การขอ การรับ การจัดเก็บ การใช้งาน และการตรวจสอบ ในอนาคตเมื่อสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งสามารถทำข้อมูลในรูปแบบ XML ได้อย่างสมบูรณ์ ก็จะช่วยให้เกิดข้อมูลขนาดใหญ่เกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาสายต่างๆ แล้วยังเป็นต้นแบบที่จะขยายผลไปสู่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในประเทศไทย ทั้งขยายไปยังสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งขยายไปยังเอกสารอื่นๆ ของภาครัฐได้อีกด้วย ซึ่งต้องขอแสดงความยินดีกับทุกมหาวิทยาลัยที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาการให้บริการ Digital Transcript จนสำเร็จพร้อมให้บริการได้จริงในวันนี้

ดร.สุพจน์ เตียรุจดี ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล กล่าวว่า โครงการ Digital Transcript เป็นก้าวแรกที่สำคัญด้านการศึกษาของไทยที่จะทำให้ประเทศมีข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่มีคุณภาพสำหรับการวางแผนพัฒนาทักษะประชากรไทยให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศยังเป็นหนึ่งในมิติสำคัญของแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ “รัฐบาลดิจิทัล เปิดเผย เชื่อมโยง และร่วมกันสร้างบริการที่มีคุณค่าให้ประชาชน”

นอกจากนี้ ยังถือเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีความพร้อมออกหนังสือราชการ เช่น ใบอนุญาตต่างๆ ในรูปแบบดิจิทัลแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึง จัดเก็บ และพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของเอกสารราชการที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ การออกเอกสารราชการในรูปแบบดิจิทัลซึ่งมี Digital Transcript เป็นหนึ่งในเอกสารนำร่องถือเป็นอีกขอรุ่นสำคัญในการทำให้กระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) ของบริการภาครัฐมีความครบถ้วนสมบูรณ์ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ

สำหรับการจัดทำ Transcript ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่มีการลงลายมือชื่อดิจิทัล Digital Signature โดยใช้ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ Digital Certificate จากผู้ให้บริการที่มีความน่าเชื่อถือ เทคโนโลยีที่อยู่เบื้องหลังบริการนี้ เรียกว่า PKI (Public Key Infrastructure) หรือ เทคโนโลยีกุญแจคู่สาธารณะ ผู้ได้รับไฟล์ Digital Transcript สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเอกสารได้ด้วยตนเองอย่างรวดเร็ว ด้วยโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์พื้นฐานที่ใช้งานกันโดยทั่วไป หรือตรวจสอบผ่านระบบควบคุมและตรวจสอบเอกสารสำคัญทางการศึกษา (Web Validation Portal) โดยไม่จำเป็นต้องทำหนังสือกลับไปสอบถามหรือขอคำยืนยันจากสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดอีกต่อไป ช่วยลดทั้งกระบวนการและภาระของเจ้าหน้าที่ในการทำหนังสือถามตอบกันไปมา รวมทั้งลดระยะเวลาการตรวจสอบจากประมาณ ๓ สัปดาห์เหลือไม่ถึง ๕ นาที

โดยในระยะแรก DGA ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ผลักดันให้มีการจัดทำ Digital Transcript ในรูปแบบที่เรียกว่า “Secure Transcript” ก่อน ด้วยการลงลายมือชื่อดิจิทัลโดยใช้ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เอกสารถูกแก้ไขหรือปลอมแปลงได้ยาก และตรวจเช็คได้โดยง่าย ในระยะถัดไป จะร่วมกันผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำไฟล์ข้อมูลในรูปแบบ XML แนบไปกับไฟล์ Digital Transcript เรียกว่า “Smart Transcript” เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานผ่านช่องทางดิจิทัลได้โดยอัตโนมัติ และนำไปสู่การสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศต่อไป

ผศ. ดร. ชัชวীর ลีละวัฒน์ ประธานคณะทำงานกำหนดมาตรฐานการจัดทำเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล (Digital Transcript) กล่าวเพิ่มเติมว่า จากแนวทางความร่วมมือของคณะทำงานในการขับเคลื่อนโครงการ Digital Transcript ได้แบ่งระยะการพัฒนา Digital Transcript ออกเป็น ๒ ระดับคือ Smart Transcript และ Secure Transcript โดยจะผลักดันระดับพื้นฐานให้สำเร็จ ก่อนที่จะผลักดันการพัฒนาระดับสูงในระยะต่อไป สำหรับมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จในการจัดทำ Digital Transcript มีความยินดีที่จะเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนการจัดทำ Digital Transcript ให้กับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ทั้งการถ่ายทอดประสบการณ์ และการสนับสนุนด้านเทคนิคต่างๆ ด้วย เพื่อเป็นการขยายผลโครงการให้ประสบความสำเร็จในวงกว้างต่อไป

วันนี้จึงนับเป็นก้าวแรกที่สำคัญของการบริการดิจิทัลภาครัฐที่ผนึกกำลังร่วมกันผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยมีความพร้อมในการจัดทำเอกสารสำคัญทางการศึกษาให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (Digital Transcript) จำนวนทั้งสิ้น ๓๙ แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	21. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
2. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	22. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	23. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. มหาวิทยาลัยมหิดล	24. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	25. สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	26. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
7. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	27. สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา
8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	28. มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	29. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
10. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	30. มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์
11. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	31. มหาวิทยาลัยนครพนม
12. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	32. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
13. มหาวิทยาลัยพะเยา	33. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	34. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
15. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	35. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	36. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
17. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	37. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
18. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	38. วิทยาลัยชุมชนปัตตานี
19. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	39. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
20. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	

โดยขณะนี้ มีหน่วยงานรัฐและเอกชนที่ทดสอบการใช้งานและพร้อมรับเอกสาร Digital Transcript แล้วจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ แห่ง ได้แก่ กรมการจัดหางาน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ชินเนอรี่ จำกัด (มหาชน) หรือ GPSC บริษัท ซอฟต์แวร์สแควร์ ๑๙๙๙ จำกัด บริษัท โปรเฟสชั่นแนล คอมพิวเตอร์ จำกัด บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)